

Fritid og fritidsanlæg

Et varieret udbud af fritidsanlæg og muligheder for rekreativ og flerfunktionel brug af byen er vigtigt for et sundt og aktivt fritidsliv. Udbuddet af faciliteter og anlæg skal følge med byudviklingen i eksisterende og nye byområder og byens grønne rum.

Retningslinjer

Fritidsanlæg i nye byudviklingsområder

Der skal sikres mulighed for at lokalisere nye fritidsanlæg i byudviklingsområder, så kapaciteten følger med befolkningsudviklingen og boligmassen. I planlægningen skal det prioriteres, at faciliteterne placeres med god tilgængelighed og i sammenhæng med andre publikumsorienterede eller offentlige funktioner, fx skoler.

Ny rekreativ brug af byen

Der skal så vidt muligt åbnes for fritidsanvendelse og udfoldelsesmuligheder også i områder til andre formål som erhverv, tekniske anlæg, havneformål m.v. I planlægningen og forvaltningen af disse områder skal der gives mulighed for fritidsfaciliteter og begivenheder i det omfang, det er miljø- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

I den tætte eksisterende by er der ikke primært behov for særligt udpegede arealer til fritidsformål, men for i højere grad at åbne en lang række af byens bestående rum for fritidsaktiviteter. En reduktion af funktionsopdelingen af byen skal bl.a. fremme fritidsaktiviteter i bred forstand. Vandarealer skal på lige fod med arealer på land udvikles med bl.a. kultur- og fritidstilbud.

Flersidig brug af byens rum

Områder med en ensidig anvendelse (erhvervsområder, parkeringsarealer, kolonihaver, idrætsarealer osv.) skal så vidt muligt åbnes for andre brugere under hensyn til deres primære funktion, så forenelige anvendelser blandes og konflikter samtidig forebygges. Dertil skal støttefaciliteter indtænkes, der hvor mange mennesker er aktive sammen, fx toiletter, omklædning, vandposter og overdækkede arealer.

Bevægelse i byrum

Ved udbygning af nye byrum og byområder skal der indtænkes muligheder for idrætsliv og bevægelse i udformningen af byens rum, inventar og overflader eller som egentlige faciliteter. Der skal sikres gode rammer for robuste anlæg, der kan rumme mange brugere, og for brugervenlige åbningstider for alle aldersgrupper. Tagflader og andre egnede arealer skal så vidt muligt indrettes med mulighed for aktiviteter og ophold, der understøtter bevægelse og fællesskaber.

Der bør også være fokus på at øge tilgængeligheden for udsatte borgere og borgere med funktionsnedsettelse til kultur- og fritidstilbuddene i København.

Byens grønne rum

Brugen af grønne områder til aktiv udfoldelse, idræt og leg skal generelt fremmes, så borgernes ønsker om at være aktive og herved også forbedre deres fysiske og mentale sundhed kan imødekommes. Der skal være fokus på passende variation, så alle grupper så vidt muligt kan finde passende udfordringer til aktivitet

Byens parker og andre grønne byrum, samt forbindelser herimellem skal udvikles under hensyn til den øvrige by- og befolkningsudvikling, herunder udviklingen af nye byområder. Områdernes kvalitet, kapacitet og tilgængelighed skal udvikles med fokus på at øge borgernes brug af dem. I den forbindelse kan lokal afledning af regnvand indgå som et element både som attraktive grønne elementer og ved at udvikle egentlige faciliteter i forsinkelsesbassiner og lign.

Friluftsliv i fredede områder

I de rekreative grønne områder, der er omfattet af fredning, skal anlæg til bymæssige fritidsformål og lign. være i overensstemmelse med fredningens formål. Bortset fra de fredede idrætsanlæg, bør det sikres, at brugen af anlæg til organiserede fritidsformål sker under hensyntagen til selvorganiseret brug af anlæggene.

Støjende fritidsanlæg

Nye støjende fritidsanlæg, som er en væsentlig miljøbelastning for omgivelserne, skal som hovedregel ikke placeres i rekreative grønne områder, men søges placeret i byområdet i øvrigt f.eks. i tilknytning til andre støjende funktioner (veje, havneerhverv, virksomheder), hvor de ikke vil udgøre en væsentlig belastning for eksisterende eller kommende støjfølsom anvendelse. Ved støjende fritidsanlæg skal der i planarbejdet tages højde for støjkonsekvensområdernes udstrækning.

Midlertidighed i byen

Mulighederne for brug af midlertidige byrum til kultur- og fritidsformål skal udnyttes og forbedres i den eksisterende by og i takt med udvikling i byudviklingsområderne.

Redegørelse

Fritid og fritidsanlæg i planlægningen

Kultur- og fritidsaktiviteter spiller en central rolle for borgernes trivsel, ift. både fysisk og mental sundhed. Og byens kultur- og fritidstilbud skal skabe oplevelser og tilbyde fællesskaber for alle.

I takt med at byen vokser, bør kultur- og fritidsaktiviteter tænkes ind i de nye bydele fra start, og således understøtte liv og aktivitet mellem bygningerne. I fx Nordhavn, Jernbanebyen og Østhavnen er der et stort potentiale for at bygge videre på de kvaliteter og byrum, som allerede findes i de gamle industriområder. Det bør prioriteres at skabe egnede arealer til byliv, kultur og bevægelse til det gode hverdagsliv for de kommende beboere. I udviklingen af nye byområder kan attraktive idræts- og kulturfaciliteter være med til at drive den positive udvikling, særligt hvis de prioriteres tidligt i forhold til bosætningen. På samme måde er skoler i de nye bydele oplagte centre til også at huse kultur- og fritidsformål, der kan understøtte bylivet og fungere som katalysatorer for det sociale liv og fællesskaber.

Optimerede faciliteter, der favner alle typer brugere

Der skal fortsat være plads til traditionelle og specialiserede bydækkende faciliteter som f.eks. Kampsportens Hus. Der udvikles nye koncepter for haller og andre bygninger til fritidsaktiviteter, så de kan integreres i forskellige områder og være fleksible, samtidig med at de udgør et positivt bidrag til omgivelserne - også for ikke-brugere.

Byens rum indeholder uudnyttede potentialer til at danne ramme om flere aktiviteter og oplevelser året rundt. Det er en generel trend, at flere sociale funktioner flytter udenfor, hvilket kalder på flere opholds- og aktivitetsmuligheder i byrummet. Der investeres løbende i lettilgængelige og trygge faciliteter for den selvorganiserede idræt, f.eks. markerede og belyste løberuter, idrætsredskaber og boldbaner på byens pladser, herunder legepladser, osv.

Kapaciteten af baner til idræt optimeres også ved brug af nye slidstærke belægninger og med lys, der både udvider tidsrummet for brug og styrker trygheden for brugerne. I parkerne søges der integreret faciliteter, der kan opfylde både det organiserede og det selvorganiserede fritidslivs behov, fra små specialiserede baner til f.eks. skateboard til græsfællede med fleksible anvendelsesmuligheder. Også i andre byrum indpasses baner og anlæg til idræt, f.eks. i projektet Brobold, der er en mulighed for at give især børn og unge tilbud om idrætsaktiviteter og -fællesskaber tæt på deres hverdag.

Planmæssige begrænsninger

Det er væsentligt for såvel sundhed som oplevelsen af fællesskaber i fritiden, at der er plads til både den klassiske foreningsidræt og nye organisationsformer omkring idræt og bevægelse over

alt i byen. Eventuelle gener fra organiseret idræt må for de omkringboende søges begrænset f.eks. ved målrettet belsning, reduktion af støj (jf. gældende miljølovgivning) m.v., men brugernes adgang på de tidspunkter, der er mulige for dem, må tillægges stor vægt i valget mellem forskellige muligheder for forebyggelse af gener, hvis målene for aktivitet, sundhedsfremme og opfyldelse af især børn og unges behov skal kunne opfyldes.

Hovedparten af kommunens større rekreative områder er fredet efter naturbeskyttelsesloven for at fastholde dem til rekreative formål. Derved er der som hovedregel sikret offentlig adgang og en vægtning af aktiviteter, som er tilgængelige for alle. Dette kan dog også udgøre en begrænsning for at imødekomme ønsker om aktiviteter, der af f.eks. sikkerhedsmæssige årsager kræver en vis afskærmning.

Ved støjende fritidsanlæg forstås anlæg til motorsport, skydning mv., som ikke kan udøves uden betydelig støjgenerering. Kunstgræsbaner og andre anlæg til boldspil er ikke omfattet af denne definition.

Gode rammer for store idræts- og kulturbegivenheder

For at sikre gode rammer også for store idræts- og kulturbegivenheder har kommunen medvirket til etablering af en multiarena til musik, kultur og sport af høj international kvalitet med en kapacitet tilpasset det regionale behov, og indpasset i et nyt bykvarter, hvor arenaens aktiviteter og lokalt byliv mødes. Arenaen har styrket Københavns evne til at tiltrække internationale sports- og kulturbegivenheder samt turister fra ind- og udland, og den er med til generelt at eksponere byen internationalt.

Københavns Kommune er engageret i større idræts- og kulturbegivenheder også udenfor rammerne af de kendte faciliteter som stadions og arenaen. Der er høstet gode erfaringer med bl.a. store cykelsportsbegivenheder, forskellige løb både for eliten og bredden m.fl. Store begivenheder som fx Tour de France-starten i 2022 med en række tilknyttede arrangementer i byens rum og mange besøgende - både københavnere og gæster - var overordnet positive for byen. Samtidig bidrager en række større og mindre fast tilbagevendende idræts- og kulturbegivenheder væsentligt til at tilbyde københavnere oplevelser og øge deres interesse for friluftsliv og for at bruge byen.

Kultur og Fritidspolitik 2023-26

Den gældende Kultur- og Fritidspolitik for perioden 2023-26 er med til at beskrive principper for kommunale initiativer og fokusere indsatsen på særlige områder. Kultur- og Fritidspolitikken er en overordnet ramme for de kultur- og fritidspolitiske indsatse i kommunen. Den udfolder sig i seks temaer, der beskriver de politiske ambitioner overfor forskellige målgrupper, og hvad København skal kunne som hjemby for københavnere og som Danmarks hovedstad. De overordnede politikker konkretiseres bl.a. i en række konkrete initiativer og strategiske handleplaner på kultur- og fritidsområdet i planperioden.

For at realisere visionerne og imødesee fremtidens udfordringer skal udmøntningen af politikken ske med særligt fokus på ressourcer, så flest muligt får gavn af nye faciliteter, og på at der i udnyttelsen tænkes på tværs af brugergrupper. De mange nye københavnere skaber behov for, at der afsættes flere ressourcer, og at de eksisterende bruges effektivt, så flest muligt får bedst mulig gavn af investeringer i både anlæg og aktiviteter. Af relevans for byens planlægning er særligt initiativer vedr. integration af kultur- og fritidsfaciliteter med andre (kommunale) anvendelser, nytænkende former for anlæg og aktiviteter og fokus på internationalisering.